

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobkyně:

a) O. B.

b) nezl. A. D.

obě státní příslušností Ukrajina

obě bytem v ČR: P.

obě zastoupeny Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.

sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky

sídlem Nad štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 10. 2018 č. j. OAM-546/ZA-ZA14-K01-PD1-2014

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhaly zrušení shora specifikovaného rozhodnutí, jímž jim podle ust. § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), nebyla prodloužena doplňková ochrana.
2. Žalobkyně ve své žalobě namítaly, že žalovaný porušil ust. § 2 odst. 1, 4, § 3, § 50 odst. 2, 3, 4, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), ust. § 14a zákona o azylu, čl. 3, čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, čl. 2, čl. 3 Úmluvy proti diskriminaci žen, čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Dále poukázaly na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 9. 2018 č. j. 4 Az 68/2017-58 a konstatovaly, že podle

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

nich nenastala taková změna skutečností, která by mohla vést k závěru, že jim v případě návratu do vlasti již nehrozí pronásledování ze strany bývalého manžela žalobkyně a). Nerozuměly tomu, na základě jakých skutečností žalovaný dospěl k závěru, že by se bývalý manžel žalobkyně a) v případě jejich návratu do vlasti již neprojevoval agresivně či že by se nepokusil o únos, kterým dříve vyhrožoval. Nechápal ani to, na základě čeho dospěl žalovaný k tomu, že se situace obětí domácího násilí na Ukrajině změnila tak zásadním způsobem, aby jim správní orgány v zemi původu v případě ohrožení ze strany bývalého manžela žalobkyně a) byly schopné poskytnout dostatečnou ochranu. Byly toho názoru, že k takové změně okolností, že by jim již v případě návratu nehrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, nedošlo.

3. Žalovanému vytýkaly, že zprávy o zemi původu nevyhodnotil relevantním způsobem. Odkázaly na řadu dalších zpráv, které dokládají, že domácí násilí na Ukrajině je stále závažným problémem. Upozornily také na napjatou bezpečnostní situaci na Ukrajině, i k tomu citovaly ze zdrojů zabývajících se danou otázkou. Obávaly se, že vzhledem k trvajícím konfliktu je ukrajinský státní aparát zcela nefunkční. Jejich situace je specifická, žalobkyně a) byla před odjezdem obětí brutálního násilí ze strany svého bývalého manžela. Napadené rozhodnutí tak podle nich porušuje čl. 2 a 3 Úmluvy proti diskriminaci žen, daná situace je nadto takové intenzity, že je napadené rozhodnutí také v rozporu s čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod či čl. 3 Úmluvy proti mučení. Jejich návrat do vlasti by sám o sobě představoval nelidské či ponižující zacházení. Byly přesvědčeny o tom, že jim v případě návratu stále hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy.
4. Podle jejich názoru by jejich vycestování na Ukrajinu bylo porušením mezinárodních závazků České republiky (čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod). Zmínily, že při posuzování zásahu do rodinného života je třeba zvažovat celou řadu faktorů. Poukázaly na to, že mají v České republice stabilní zázemí, žalobkyně a) zde pobývá nepřetržitě od roku 2014, zná český jazyk, kulturu a prostředí, má zde přátele a úzké rodinné vazby, žije zde její 60letá matka a nový manžel, který jí pomáhá v péči o dceru. Pracuje, nepáchala zde trestnou činnost, naopak obě žalobkyně jsou řádně integrovány. Žalobkyně b) zde chodí do školy, mluví plynule česky, má dobré studijní výsledky. Na Ukrajině naopak žádné zázemí nemají, žalobkyně a) je v kontaktu pouze s několika rodinnými příslušníky, s bývalým manželem prakticky není v kontaktu. O svém novém manželovi žalobkyně a) uvedla, že v České republice pobývá více než 10 let, je držitelem povolení k trvalému pobytu. Rozdělení rodiny by podle nich bylo zásahem do práva na soukromý a rodinný život nového manžela žalobkyně. Požadavek na vycestování současného manžela označily za nepřiměřený. Žalobkyně a) dodala, že si nemůže upravit pobyt v České republice jiným způsobem. Již v pohovoru naznačila, že o jakékoli pobytové oprávnění v režimu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), je nutné žádat přes zastupitelský úřad na Ukrajině, kde se čeká řadu měsíců. Žalobkyně přitom na Ukrajině nemají žádné zázemí, do něhož by se na takovou dobu mohly navrátit, na Ukrajině se navíc zhoršuje bezpečnostní situace, zároveň by byly v permanentním ohrožení ze strany bývalého manžela žalobkyně a). Namítaly, že takový postup by navíc zmařil započatou školní docházku žalobkyně b) v České republice a její úspěšnou integraci. Měly za to, že v případě neprodloužení doplňkové ochrany budou čelit tzv. nepřekonatelným objektivním překážkám pro pokračování jejich rodinného a soukromého života, jejich

návrat by byl porušením závazků České republiky z hlediska čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

5. Konstatovaly, že jejich vycestování by představovalo vážnou újmu také proto, že by se jednalo o porušení mezinárodních závazků České republiky vycházejících z Úmluvy o právech dítěte (čl. 3). Odkázaly na obecný komentář Výboru OSN o právech dítěte č. 14 z roku 2013. Podle nich si lze jen těžko představit situaci, kdy by násilné přesunutí dítěte z prostředí, které dobře zná, kde má vybudované zázemí a rodinné vazby, do prostředí, ve kterém poslední čtyři roky nepobývalo, ve kterém žádné obdobné vazby nemá a ve kterém mu nadto hrozí riziko domácího násilí či únosu, mohlo být v souladu s jeho nejlepšími zájmy. Namítaly, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nijak nevysvětlil, z jakých důvodů se domnívá, že by případný přesun na Ukrajinu byl v nejlepším zájmu žalobkyně b).
6. V doplnění žaloby shrnuly svou situaci, popsaly domácí násilí, kterému ve vlasti čelily, že potíže nepřestaly ani po rozvodu, naopak poté se žalobkyně a) obávala, že její bývalý manžel dceru unese. V roce 2014 vycestovaly z Ukrajiny, v říjnu daného roku požádaly v České republice o udělení mezinárodní ochrany. Poukázaly na důvody, pro které jim byla rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 4. 2015 udělena doplňková ochrana. Žalovanému vytýkaly, že v napadeném rozhodnutí, argumentoval především tím, že na Ukrajině došlo ke zlepšení bezpečnostní a ekonomické situace na Ukrajině, což však nebylo důvodem, proč jim byla doplňková ochrana udělena. Trvaly na tom, že v jejich případě nenastala relevantní změna skutečností.
7. Zopakovaly, že žalovaný nevyhodnotil shromážděné zprávy o zemi jejich původu relevantním způsobem. Ze zpráv totiž podle nich plyne, že na Ukrajině nejsou oběti domácího násilí dostatečně chráněny, je dán nesoulad mezi právní úpravou a praktickou vymahatelností ochrany pro oběti. Nebylo jim jasné, proč za situace, kdy žalovaný jak v rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany, tak v rozhodnutí o jejím neprodloužení odkázal na existenci zákonných mechanismů na pomoc obětem domácího násilí, nyní shledal, že taková úprava brání možnému porušení mezinárodních závazků v případě návratu ve smyslu ust. § 14a odst. 1, 2 písm. d) zákona o azylu. Zdůraznily, že probíhající bezpečnostní konflikt má nesporný negativní vliv na případy domácího násilí, na konci roku 2018 se bezpečnostní konflikt opět dramaticky zhoršil, válečný stav byl vyhlášen v deseti oblastech, nadále je zcela nepředvídatelné, jak se bude konflikt vyvíjet. Namítaly nesrozumitelnost závěrů žalovaného ohledně zlepšení bezpečnostní situace na Ukrajině jako důvodu pro neprodloužení doplňkové ochrany, když již v roce 2015 označil žalovaný situaci na Ukrajině za stabilizovanou a nedospěl k závěru, že by z důvodu probíhajícího konfliktu bylo nutné přistoupit k udělení doplňkové ochrany. Byly toho názoru, že situace na Ukrajině se naopak zhoršila (vyhlášení válečného stavu v deseti oblastech, výzva Ukrajiny k poskytnutí zahraniční vojenské pomoci). Upozornily na to, že doplňková ochrana byla udělena z důvodu rozporu s mezinárodními závazky, nikoli pro špatnou bezpečnostní situaci na Ukrajině.
8. Uvedly také, že obavy z návratu nespojují pouze s aktuálním zhoršením situace na Ukrajině, ale především se strachem z bývalého manžela žalobkyně a) a nemožnosti domoci se účinné státní ochrany, mimo jiné kvůli nefunkčnosti státního aparátu způsobené přetrvávajícím konfliktem a vnitropolitickým napětím. Domnívaly se, že jim ze strany bývalého manžela žalobkyně a) stále hrozí nebezpečí, v případě návratu by byly vystaveny neúnosnému tlaku, který rozhodně nebude v nejlepším zájmu dítěte.

9. Podle nich nemůže obstat argumentace žalovaného, že došlo ke změně osobní situace žalobkyně a), která je s ohledem na věk žalobkyně b) již schopná se zapojit do pracovního procesu, najít si na Ukrajině práci, netrpí žádnými zdravotními problémy. Žalobkyně b) je totiž stále nezletilá a i v oné době byla žalobkyně a) praceschopná. Měly za to, že v tomto směru k žádné změně nedošlo, stále by se vracely do špatné bezpečnostní a ekonomické situace, do země, kde kromě sestry žalobkyně a) nemají žádné příbuzenské vazby, nevlastní tam žádný majetek a nemají tam dostatečné zázemí, otec žalobkyně b) na ni nadále nepřispívá a stále jim vyhrožuje. Žalobkyně a) má v České republice nového manžela, který zde pobývá na základě povolení k trvalému pobytu. Ani on na Ukrajině nemá žádný majetek, nelze očekávat, že by v případě nuceného návratu žalobkyň do vlasti byl schopen ze zahraničí zajistit bydlení a živit svou rodinu a na dálku ji bránit proti násilí bývalého manžela žalobkyně a). Nesouhlasily s tím, že by ze skutečnosti, že nevědí, kde se nachází bývalý manžel žalobkyně a) bylo možné dovodit, že se je nesnaží kontaktovat. Z osobních zkušeností žalobkyně a) je zřejmé, že se ji její bývalý manžel opakovaně snažil kontaktovat i poté, co odcestovala ze země a co už s ním nebydlela a neměla tak nutně povědomí o jeho bydlišti. Od sestry žijící ve městě K. R. žalobkyně a) ví, že její bývalý manžel nadále žije poblíž jejího bývalého bydliště. V případě jejich nuceného návratu by se o tom brzy dozvěděl. Ohradily se proti tvrzení žalovaného, že jednání bývalého manžela žalobkyně a) nebylo pronásledováním či vážnou újmou. Považovaly za nepřípustnou bagatelizaci brutálního fyzického a psychického násilí naplňujícího znaky trestného činu, pro něž ostatně bylo iniciováno i trestní řízení, a jen kvůli liknavosti a nefunkčnosti ukrajinské policie nedošlo k jeho postihu. Zdůraznily, že žalovaný nevycházel z původního rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany. Ve spise nemá podle nich oporu ani úvaha žalovaného, že hrozba únosem žalobkyně b) je lichá, neboť bývalý manžel žalobkyně a) měl možnost dceru unést ještě před jejich odjezdem z vlasti. Žalovaný zpochybnil věrohodnost obav žalobkyň i z důvodu, že po propuštění bývalého manžela žalobkyně a) nebyla kontaktována policie, ani tato úvaha nemá oporu ve spise, neboť žalobkyně a) uvedla, že po propuštění svého bývalého manžela z vězení si snížila pracovní úvazek tak, aby mohla permanentně doprovázet dceru do školky a z ní, protože jí její bývalý manžel opět začal volat a vyhrožoval jí, v návaznosti na to si urychleně vyřídila odjezd ze země. Konstatovaly, že nadále trvají důvody, které žalovaný uvedl v odůvodnění rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany.
10. Dále nesouhlasily s tím, že by došlo ke změně situace spočívající v tom, že by se o žalobkyni b) v případě návratu do vlasti mohla postarat rodina nového manžela žalobkyně a) pocházející ze západní Ukrajiny. Nebylo jim jasné, o jakou rodinu se má jednat a z čeho žalovaný usoudil, že by tato rodina byla ochotná a schopná se o ně postarat a jakým způsobem by zajistili jejich ochranu před bývalým manželem žalobkyně a). Odkázaly na protokol o pohovoru, ve kterém je zaznamenáno, že by v případě návratu do země původu neměly kde bydlet, dodaly, že rodiče současného manžela žalobkyně a) bydlí společně s jeho bratrem, jeho manželkou a dítětem a nemají možnost kohokoli dalšího ubytovat. Vzhledem k tomu, že se žalobkyně a) během pobytu v České republice znovu vdala a její manžel se podílí na výchově její dcery, došlo by jejich nuceným vycestováním k porušení práva na soukromý a rodinný život. Podotkly, že žalobkyně b) zde chodí do školy, zlepšil se její psychický stav, začlenila se do kolektivu, mezi kamarády má v podstatě samé Čechy, mluví výborně česky, k Ukrajině nemá žádný vztah, ráda by chodila na gymnázium, je také zapojena do veslařského klubu. Kvalitní studium ani sportovní aktivity by ve vlasti nebyly možné. Její násilné přesunutí na Ukrajinu by jistě nebylo v jejím nejlepším zájmu.

Poznamenaly také, že není pravdou, že by jim v případě neudělení mezinárodní ochrany nehrozil návrat do vlasti, neúspěšnému žadateli o mezinárodní ochranu je totiž vystaven výjezdní příkaz, povinnost vycestovat je vynutitelná policií a v případě jejího nerespektování hrozí uložení správního vyhoštění.

11. Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost podané žaloby. Odkázal na napadené rozhodnutí a obsah správního spisu. Připomněl důvody, pro které byla žalobkyním udělena doplňková ochrana. Trval na tom, že jednoznačná změna bezpečnostní situace na Ukrajině je pro danou věc naprosto zásadní. Výtky žalobkyň se podle něj míjejí s odůvodněním jak rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany, tak rozhodnutí o jejím neprodloužení. Měl za to, že z jeho rozhodnutí je zřejmé, proč byla v roce 2015 udělena doplňková ochrana a proč v roce 2018 nedošlo k jejímu prodloužení. Poukázal na změnu situace na Ukrajině a změnu situace žalobkyň. Pokud jde o strach žalobkyně a) z jejího bývalého manžela, odkázal na shromážděné údaje o situaci na Ukrajině, ze kterých vyplývá, že země od doby jejich odjezdu prošla značnými proměnami, a to i pokud jde o přijetí nových zákonů směřujících proti domácímu násilí. Žalobkyně a) by měla problémy se svým bývalým manželem řešit prostřednictvím policejních orgánů v zemi původu, na které se může obrátit. Z výpovědi žalobkyně a) se domníval, že po propuštění bývalého manžela z vězení se žalobkyně a) necítí natolik ohrožená, aby vyhledala jakoukoli pomoc policie, ani on po svém propuštění se již nedopustil žádného jednání, které by bylo možné označit za pronásledování či vážnou újmu ve smyslu zákona o azylu.
12. Dále byl toho názoru, že své závěry, které měl řádně podložené shromážděnými podklady, podrobně odůvodnil. Podotkl, že reformní snahy Ukrajiny jsou pozitivně vnímány i orgány Evropské unie, o čemž svědčí mimo jiné to, že ukrajinští občané mohou cestovat do členských států v rámci bezvízového styku, a to, že Ukrajina (s výjimkou oblastí Luhanské a Doněcké a poloostrova Krym) byla zahrnuta do seznamu bezpečných zemí původu. Pokud jde o namítané porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. na rozsudek č. j. 5 Azs 46/2008-71 či usnesení ze dne 19. 5. 2016 č. j. 5 Azs 220/2015-35. Byl přesvědčen o tom, že se při posuzování žádosti o prodloužení doplňkové ochrany žalobkyň nedopustil žádné nezákonnosti. Napadené rozhodnutí bylo podle něj vydáno v souladu se zákonem o azylu a správním řádem, a to na základě dostatečných a řádným způsobem opatřených podkladů. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
13. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [ust. § 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)], a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
14. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s., jelikož účastníci řízení výslovně souhlasili s projednáním věci bez jednání.
15. Soud ze správního spisu zjistil, že rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 4. 2015 č. j. OAM-546/ZA-ZA14-K01-2014 byla žalobkyni b) udělena doplňková ochrana podle ust. § 14a zákona o azylu na dobu 24 měsíců a žalobkyni a) byla udělena doplňková ochrana podle ust. § 14b zákona o azylu na dobu 24 měsíců. V zákonem stanovené lhůtě, konkrétně dne 10. 4. 2017, požádala žalobkyně a) jménem svým a jménem své dcery, žalobkyně b), o prodloužení doplňkové ochrany. Jako důvod uvedla, že ve vlasti byla obětí domácího násilí ze strany svého manžela. Před tímto násilím jí ukrajinské státní orgány nebyly schopné

poskytnout účinnou ochranu, přestože se na ně obrátila se žádostí o pomoc. Bývalý manžel dokonce vyhrožoval, že dceru unese. Poukázala také na špatnou bezpečnostní a ekonomickou situaci na Ukrajině s tím, že její možnosti zajistit dceři řádné zázemí by byly velmi omezené. Podle ní nedošlo k žádné změně jejich situace. Před bývalým manželem jsou chráněny jen proto, že jsou v České republice, kdyby se vrátily na Ukrajinu, tamní státní orgány by jim ochranu neposkytly. Jejich návrat by nebyl v nejlepším zájmu její dcery. Z informací o zemi původu je zřejmé, že státní orgány nejsou schopné chránit ženy a děti před domácím násilím ani trestat pachatele. Dále z nich plyne, že na Ukrajině není dobrá bezpečnostní a ekonomická situace a že je složité přestěhovat se z východní Ukrajiny do západní části země. Školy na západní Ukrajině dokonce někdy odmítají uznat dětem vzdělání z východu Ukrajiny. Byla přesvědčena, že by ji a její dceru mohl její bývalý manžel najít kdekoli na Ukrajině, přestěhování proto nepovažovala za řešení své situace. Ukrajinská policie by jednala stejně liknavě a neposkytla by jí žádnou formu ochrany. Nadto nikde na Ukrajině nemají žádnou rodinu či známé, nikde by neměly zázemí. Poukázala na to, že se obě řádně integrují v České republice, ona se učí česky a pracuje. Byla zde schopná navázat dlouhodobý partnerský vztah, partner poskytuje rodinné zázemí jí i její dceři. Žalobkyně b) začala v České republice chodit do školy, mluví plynule česky, její dobrý prospěch a spokojenost ve škole poukazují na její zdravý psychický vývoj a na to, že má v České republice bezpečné a stabilní zázemí, které jí umožňuje řádný rozvoj bez strachu a psychického tlaku. Byla přesvědčena o tom, že podmínky pro udělení doplňkové ochrany stále trvají a že jim v případě návratu hrozí vážná újma. Ke své žádosti přiložila potvrzení o studiu českého jazyka v jazykové škole, pracovní posudek od zaměstnavatele a dopis třídní učitelky své dcery.

16. Při pohovoru dne 20. 11. 2017 žalobkyně a) dále sdělila, že její dcera se učí ve škole, má jedničky, také navštěvuje taneční kroužek v Sokole, stará se o ni ona. Dcera chodí do základní školy, do šesté třídy, je zdravá, nemá zvláštní potřeby. S bývalým manželem není v kontaktu ona ani její dcera. Naposledy ho viděla před jejich odjezdem z Ukrajiny, tj. v roce 2014. Od jeho propuštění z vězení ho dcera viděla tak 2-3x, a to v domě jeho matky či u něj doma. Žalobkyně a) byla v práci, on chtěl vidět dceru, tak ji přivedla k jeho matce a potom si ji zase vyzvedla. Nechala ji u agresivního otce, neboť takový byl celý jejich společný život, obě se ho bály. Ona se s ním viděla tak třikrát, když dceru přivedla a vyzvedla. Neví, zda se agresivně choval i vůči dceři, ale dcera říkala, že se ho bála, byl to člověk, kterého zrovna pustili z vězení, těžko se to vysvětluje. Než byl propuštěn, nechala ho zbavit otcovství. Při těch třech setkáních, když si pro dceru přišla, spolu krátce mluvili, on začal být nervózní, tak vždy okamžitě odešly. Šlo o slovní agresivitu. Po jeho propuštění nemusela v důsledku agresivity manžela kontaktovat státní orgány své země. Nevěděla, kde se její bývalý manžel nachází, asi doma. Její bývalý manžel nikterak nepřispívá k výchově a výživě své nezletilé dcery, nečinil tak ani předtím. Soudem měl stanoveno výživné ve výši 500-600 hřiven měsíčně, ale neplatil, dlužil asi 30 000 hřiven. Dluh nevymáhala. Neučinila tak ani po jeho propuštění, praštil by ji cihlou po hlavě a bylo by hotovo, neuvažovala o tom ani po příjezdu do České republiky. Žalobkyně a) v České republice pracuje, asi dva roky byla oficiálně zaměstnaná v hotelu, pak jí skončila smlouva a nějakou dobu pracovala načerno. Teď má brigádu, dělá inventarizace. Její příjem je 15-16 tisíc Kč. Je v kontaktu se sestrou, která žije na Ukrajině a se 2-3 kamarádkami. Sestra u ní byla jednou na návštěvě. Na Ukrajině nikoho kromě sestry nemá. Její sestra je v pořádku, žije v bytě, který patří jejich matce. Matka žije v České republice, na Ukrajinu jezdí jednou ročně. Nevěděla, jaká by byla jejich situace, kdyby se s dcerou musely vrátit na Ukrajinu. Do města K. R. by se

nemohla vrátit, protože tam žije agresivní bývalý manžel. Dále jim v návratu brání, že zde jsou již dlouho, vdala se zde, dcera se také dobře adaptovala. Nechce se vrátit. Pomoci státních orgánů by v případě potíží s bývalým manželem nemohla využít, neboť nepomáhají, jednou volala na policii, přijela až za tři hodiny, zasmáli se, mávli rukou, řekli, že se usmíří a odjeli. To se stalo, než šel bývalý manžel do vězení. Jakmile byl uvězněn, začala okamžitě jednat o zbavení otcovství, u soudu to trvalo rok, nepamatuje si, jak dlouho ve vězení byl. Nevěřila tomu, že by na Ukrajině došlo ke značným reformám a že by jí nyní policie pomohla. Nevidí smysl v tom, že by se přestěhovala v rámci Ukrajiny, vdala se tady, bydlí tu, má tady matku. Domácnost sdílí s dcerou a manželem, pronajímají si byt. Její manžel je ukrajinské státní příslušnosti, má zde povolen trvalý pobyt, znají se rok a půl, sňatek uzavřeli 29. 9. 2017. Manžel pochází z Rovenské oblasti, jednou ročně jezdí na Ukrajinu, ve městě D. má rodiče. Žádný majetek na Ukrajině nevlastní, žije tam ještě jeho bratr. Společně by se nemohli vrátit, protože tam nemají kde bydlet, manžel je zde již deset let a pracuje tady. Na Ukrajině žít nechtějí, zázemí mají vytvořené tady. Svůj pobyt v České republice se nepokoušela upravit podle zákona o pobytu cizinců, nic nepotřebuje, žádné příspěvky nepobírá, potřebuje, aby zde žila legálně. O úpravu pobytu dle zákona o pobytu cizinců se byla informovat u právníků, ti jí řekli, že když má doplňkovou ochranu, že nemůže nic dělat, musí počkat na rozhodnutí. Dále jí řekli, že pokud chce využít institutu spojení rodiny, musela by jet na Ukrajinu, neví, jak by to udělala, když zde dcera chodí do školy. Pokud by si jela vyřídit doklady na Ukrajinu, musela by tam žít několik měsíců. Její manžel se podílí na výchově a výživě dcery, mají společný rodinný rozpočet, všechno dělají pro dceru, současný manžel jí nahradil otce.

17. Žalovaný také shromáždil informace o situaci na Ukrajině, konkrétně informaci Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 13. 2. 2017 „Ukrajina – Domácí násilí: aktuální situace, legislativa, státní a nestátní ochrana, azylové domy“, informaci Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 24. 7. 2017 „Ukrajina – Situace v zemi: politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby“, informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 3. 6. 2016 č. j. 103518/2016-LPTP „Ukrajina – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí“, informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 3. 8. 2017 č. j. 107318/2017-LPTP „Ukrajina – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí“, zprávu Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických ze dne 3. 3. 2017 o dodržování lidských práv v roce 2016 na Ukrajině, zprávu Freedom House z ledna 2017 o Ukrajině, výroční zprávu Amnesty International ze dne 22. 2. 2017, informaci Human Rights Watch ze dne 12. 1. 2017 o Ukrajině.
18. Dne 21. 12. 2017 se žalobkyně a) vyjádřila k podkladům pro vydání rozhodnutí. Poukázala na to, že ze shromážděných zpráv vyplývá, že domácí násilí je stále závažným problémem, aktuální ozbrojený konflikt má na případy domácího násilí negativní vliv. Upozornila na to, že došlo k další eskalaci konfliktu, k čemuž poukázala na řadu zpráv týkajících se aktuální situace ve vlasti. Obávala se, že v důsledku uvedeného je státní aparát na Ukrajině zcela nefunkční. Její situace je specifická, neboť byla vystavena brutálnímu násilí ze strany svého bývalého manžela, státní orgány by nebyly schopné ji ani její dceru ochránit. Poukázala na popis jednání svého bývalého manžela vůči ní, který poskytla v řízení o udělení mezinárodní ochrany. Důvodem, proč se nechce vrátit do vlasti tak není její neochota, ale strach z násilí ze strany bývalého manžela. V její situaci ani v situaci její dcery,

do níž by se na Ukrajinu vracely, nedošlo k žádnému zlepšení. Za stavu, kdy se zhoršil bezpečnostní konflikt a ukrajinská infrastruktura je stále zcela nefunkční a nebyla by schopná jim poskytnout ochranu, by byl jejich návrat nadále v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Není v jejich možnostech, aby se přestěhovala do jiné části Ukrajiny, nemá tam žádné zázemí, žádný majetek, její bývalý manžel by je mohl vyhledat v jakékoli části Ukrajiny, zároveň nikterak nepřispívá na výchovu a výživu dcery, žije takovým životem, který neposkytuje žádné zázemí. Zopakovala, že její dcera je v České republice plně integrovaná, případným návratem by došlo ke zmaření jejího dosavadního školního vzdělání. Není jasné, zda a do jaké míry by školní docházka byla uznána na Ukrajině. Došlo by k ohrožení dceřina stabilního a bezpečného zázemí, v České republice má řádně pečující rodinu. Trvají tak důvody, pro které došlo k udělení doplňkové ochrany. Žalobkyně si nemohou upravit pobyt prostřednictvím zákona o pobytu cizinců, žádost o pobytové oprávnění by musely podat na zastupitelském úřadu na Ukrajině a čekat tam na vydání oprávnění, tedy několik měsíců. Nemají tam žádné zázemí, zhoršila se tam bezpečnostní situace, byly by v permanentním strachu z ohrožení ze strany bývalého manžela, mohlo by dojít ke zmaření školní docházky žalobkyně b).

19. Žalovaný následně přikročil k obstarání dalších podkladů pro vydání rozhodnutí ve věci, konkrétně se součástí správního spisu stala zpráva ČTK ze dne 4. 1. 2018 „Ukrajina přitvrzuje proti domácímu násilí a neplacení alimentů“, informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 16. 5. 2018 č. j. 110372/2018-LPTP „Ukrajina – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí“, informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 12. 6. 2018 č. j. 111866/2018-LPTP „Ukrajina – Sociálně ekonomická situace na Ukrajině, dotace na komunální poplatky, dotace na bydlení, minimální mzda, výše životního minima, průměrná výše starobního důchodu, výše podpory pro matky samoživitelky“, informace z webové stránky Společnosti „Dinaj“ ze dne 27. 9. 2017 „Ukrajina – Vzdělávací reforma existuje! Nový zákon o vzdělání je podepsán“, informace z webové stránky „Uteka“ ze dne 25. 10. 2017 „Ukrajina – Získání speciálního (zvláštního) a specializovaného vzdělání: co je nového“, informace Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 14. 9. 2018 „Ukrajina – Situace v zemi: politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby“, zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických ze dne 20. 4. 2018 o dodržování lidských práv v roce 2017 na Ukrajině, zpráva Freedom House z ledna 2018 o Ukrajině, výroční zpráva Amnesty International ze dne 22. 2. 2018 o Ukrajině, výroční zpráva Human Rights Watch ze dne 18. 1. 2018 o Ukrajině. Dle protokolu o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 23. 10. 2018 žalobkyně a) uvedla, že důležité je, že se zde s dcerou usadily, našla tu rodinu, našly tu život, dcera chodí do školy, do veslařského klubu, nechtějí se vracet na Ukrajinu a jsou tu spokojené. Žádné změny v jejich situaci nenastaly. Rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 10. 2018 č. j. OAM-546/ZA-ZA14-K01-PD1-2014 nebyla podle ust. § 53a odst. 4 zákona o azylu prodloužena doplňková ochrana.

20. Soud posoudil předmětnou věc následovně:

21. Podle ust. § 53a odst. 4 zákona o azylu *osoba požívající doplňkové ochrany je oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena. Tuto žádost musí osoba požívající doplňkové ochrany podat nejpozději 30 dnů před uplynutím doby, na níž je jí doplňková ochrana udělena. Pokud podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ve*

stanovené lhůtě zabrání důvody na vůli osoby požívající doplňkové ochrany nezávislé, je oprávněna tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po odpadnutí těchto důvodů. Ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále hrozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro její odejmutí (§ 17a). Doplňková ochrana se prodlouží nejméně o 2 roky; je-li důvodné nebezpečí, že by osoba požívající doplňkové ochrany mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ho již narušuje, prodlouží se doplňková ochrana o 1 rok. Při prodlužování doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny se postupuje obdobně.

22. Městský soud v Praze připomíná, že rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 4. 2015 č. j. OAM-546/ZA-ZA14-K01-2014 byla žalobkyni b) přiznána doplňková ochrana podle ust. § 14a odst. 1, 2 písm. d) zákona o azylu, neboť: „*Správní orgán posoudil všechny aspekty situace nezletilé dcery žadatelky a došel k závěru, že je nutno přihlídnout při hodnocení věci ke kombinaci všech okolností, které by ve svém důsledku mohly ohrozit řádnou péči o nezletilou dceru v případě návratu do země původu. Správní orgán především bere v úvahu věk nezletilé a skutečnost, že tato se na území ČR dostala do situace, která nebyla důsledkem jejího vlastního rozhodnutí a kterou reálně nemohla nijak ovlivnit. Dle správního orgánu je dále nutné zhodnotit reálné možnosti paní O. D. řádně pečovat o její nezletilou dceru za aktuální špatné bezpečnostní a ekonomické situace na Ukrajině, a to vzhledem ke skutečnosti, že matka nezletilé nemá v zemi původu kromě jediné sestry žádné příbuzenské vazby, nevlastní tam ani žádný majetek a nemá tam tedy dostatečné zázemí, a že otec nezletilé dcery materiálně ani žádným jiným způsobem nepřispívá na zabezpečení a výchovu své dcery a naopak opakovaně žadatelce vyhrožuje. S ohledem na vše výše uvedené následně správní orgán dospěl k závěru, že nelze vyloučit, že nucený návrat nezletilé za současné situace na Ukrajině by mohl být v rozporu s mezinárodními závazky ČR ve vztahu k ochraně nezletilých dětí, konkrétně pak Úmluvy o právech dítěte, neboť žadatelčina nezletilá dcera by mohla být vystavena nepřiměřenému tlaku a mohlo by dojít k ohrožení jejího zdravého psychosociálního vývoje, zdraví či života jako takového.“ Žalobkyni a) pak byla udělena doplňková ochrana podle ust. § 14b zákona o azylu a to vzhledem k tomu, že žalobkyně a) o svou nezletilou dceru, žalobkyni b), řádně pečuje a zajišťuje veškeré její potřeby, vzájemně jsou na sobě materiálně, sociálně i emocionálně závislé (srov. str. 12 rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 4. 2015 č. j. OAM-546/ZA-ZA14-K01-2014).*
23. V napadeném rozhodnutí žalovaný dospěl k závěru, že došlo k takovým zásadním a trvalým změnám situace v zemi státní příslušnosti žalobkyň a k zásadním změnám v osobní situaci žalobkyně a), že doplňkové ochrany již není zapotřebí. Na str. 6 a 7 napadeného rozhodnutí žalovaný odkázal na zprávy ohledně vývoje bezpečnostního konfliktu na Ukrajině, z nichž plyne, že s výjimkou Luhanské a Doněcké oblasti je situace v zemi stabilizovaná. Změnu situace v tomto směru pak okomentoval slovy: „*Správní orgán v této souvislosti poukazuje především na skutečnost, že v době vydání rozhodnutí o udělení nezletilé doplňkové ochrany docházelo dle správním orgánem shromážděných informací nejen k ozbrojeným střetům jednotlivých uskupení separatistů a zástupců vládní moci v Doněcké a Luhanské oblasti, ale bezpečnostní situace byla značně zhoršená i v dalších místech na jihu a východě Ukrajiny, a to včetně možnosti přelití ozbrojeného konfliktu na východě země do dalších částí Ukrajiny, což je ostatně potvrzeno i aktuálními zprávami o Ukrajině tehdejší nestálý politický a bezpečnostní stav v zemi připomínajícími. Jak však zcela jednoznačně vyplývá z výše citovaných informací o situaci na Ukrajině, v období od udělení doplňkové ochrany výše jmenované došlo na Ukrajině k podstatnému vývoji stran bezpečnostní situace, politická i bezpečnostní situace se v zemi ve srovnání s rokem 2014 stabilizovala a bezpečnostní incidenty*

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

na území Ukrajiny se omezovaly na okolí tzv. linie dotyku, tedy hranice mezi územím kontrolovaným povstalci z Luhanské a Doněcké lidové republiky a ukrajinskou armádou. Správní orgán tedy za naprosto zásadní z pohledu možnosti prodloužení doplňkové ochrany nezletilé považuje jednoznačnou změnu v bezpečnostní situaci na Ukrajině od roku 2014 do doby současné, přičemž si je samozřejmě vědom, že doplňková ochrana byla jmenované udělena v dubnu roku 2015, tedy již v době počátků stabilizace situace v zemi, připomíná však v této souvislosti (a jak vyplývá z předešlého rozhodnutí ve věci), že v té době ještě z důvodu krátké doby, která od těchto změn uplynula, neměl k dispozici aktuální informace, které by tamější změny, odehrávající se tehdy velmi překotně, dokládaly a vycházel tak z informací, na základě kterých nemohl jednoznačně konstatovat takové bezpečnostní poměry na Ukrajině, které by návrat nezletilé do vlasti umožňovaly. Na základě všech výše uvedených informací o Ukrajině však správní orgán nyní konstatuje, že vládu v zemi převzala proreformní, prozápadní vláda, ukrajinští občané v oblastech nezasažených ozbrojeným konfliktem (oblasti Doněcká a Luhanská) nečelí bezpečnostním rizikům a rovněž i politická a bezpečnostní situace v zemi se celkově uklidnila a stabilizovala a dle názoru správního orgánu již není péče o nezletilou ze strany její matky na základě celkové stabilizace v zemi jejich původu nijak obročena.“

24. Městský soud v Praze má za to, že se žalovaný s otázkou situace na Ukrajině a její změny dostatečně a přezkoumatelným způsobem vypořádal. Soud s žalovaným souhlasí a odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, ve které se kasační soud opakovaně vyjádřil k bezpečnostní situaci na Ukrajině. Lze zmínit např. usnesení ze dne 18. 4. 2019 č. j. 9 Azs 410/2018-38, ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl: „*K bezpečnostní situaci na Ukrajině NSS opakovaně konstatoval, že „na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.*“ (viz usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, dále srov. např. usnesení ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015 - 28; ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 - 69; ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 - 31; a ze dne 21. 2. 2019, č. j. 4 Azs 411/2018 - 26). Ozbrojený konflikt je navíc dlouhodobě omezen na Doněckou a Luhanskou oblast, zbytek země je plně pod kontrolou ukrajinské vlády.“ Nejvyšší správní soud se ve svých rozhodnutích zabýval i tím, jak se situace v zemi původu žalobkyň změnila po roce 2015. Zdejší soud k tomu odkazuje např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2019 č. j. 1 Azs 412/2018-28, ve kterém se konstatuje: „*Shromážděné podklady potvrzují, že na Ukrajině došlo od roku 2015 ke zklidnění situace, přičemž reálné nebezpečí se týká tzv. linie dotyku v Doněcké a Luhanské oblasti. Sousední oblasti nejsou bezpečnostními incidenty zasaženy.*“ Pokud jde o poukázání žalobkyň na to, že v listopadu 2018 byl vyhlášen válečný stav v deseti oblastech Ukrajiny, soud poznamenává, že v Dněpropetrovské oblasti, odkud žalobkyně pocházejí, válečný stav vyhlášen nebyl, tato skutečnost tak nezpochybňuje závěry žalovaného (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2019 č. j. 1 Azs 310/2018-45). Městský soud v Praze dále poznamenává, že o zlepšení situace na Ukrajině svědčí i skutečnost, že Česká republika považuje s účinností ode dne 22. 3. 2019 Ukrajinu, s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů, za bezpečnou zemi původu (vyhláška č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění vyhlášky č. 68/2019 Sb.).
25. Dále lze zmínit, že na Ukrajině došlo i ke zlepšení ekonomické situace. V informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 12. 6. 2018 č. j. 111866/2018-LPTP „Ukrajina –

Sociálně ekonomická situace na Ukrajině, dotace na komunální poplatky, dotace na bydlení, minimální mzda, výše životního minima, průměrná výše starobního důchodu, výše podpory pro matky samoživitelky“ se uvádí, že v průběhu roku 2017 pokračovala makroekonomická stabilizace ukrajinské ekonomiky, došlo k růstu HDP, výrazně se zvýšily mzdy. I ve vztahu k uvedenému lze konstatovat, že došlo k podstatné změně situace oproti situaci, za které byla žalobkyní udělena doplňková ochrana.

26. Žalovaný se vypořádal i s obavami žalobkyň z bývalého manžela žalobkyně a), odkázal především na své rozhodnutí ze dne 23. 4. 2015 č. j. OAM-546/ZA-ZA14-K01-2014, ve kterém se k těmto obavám podrobně vyjádřil. Dále poukázal na to, že žalobkyně nejsou s mužem v kontaktu, nevědí, kde se nachází, nelze dovodit, že by se je snažil kontaktovat. Poukázal na to, že bývalý manžel žalobkyně a) měl možnost dceru unést již v minulosti, žalobkyně a) před odjezdem z vlasti umožňovala svému bývalému manželovi se s dcerou stýkat. Obavy tohoto charakteru považoval za ničím nepodloženou spekulaci. Po propuštění bývalého manžela nemusela žalobkyně a) z důvodu jeho agrese vyhledat pomoc státních orgánů ve vlasti, což označil za snižující věrohodnost tvrzení žalobkyně, že ani několikaleté odnětí svobody nemělo na policii žádný vliv v tom smyslu, že by policie byla ochotna stíhat muže za domácí násilí. Žalovaný podotkl, že žalobkyně a) by se v případě potíží mohla obrátit na policii, ze shromážděných podkladů totiž plyne, že od doby odjezdu žalobkyň z vlasti došlo ke značným změnám právních předpisů v oblasti domácího násilí. Žalovaný se vyjádřil též k tvrzením žalobkyně a) ohledně uznání dceřina vzdělání a označil je za hypotetická, z informací, které jsou součástí správního spisu, vyplývá, že ukrajinská vláda přijala rozsáhlé reformy oblasti školství, žalobkyně a) tvrzenou diskriminaci vůči její dceři z nich není možné dovodit (srov. str. 9 napadeného rozhodnutí).
27. Městský soud v Praze se s tímto hodnocením ztotožňuje. Soud v první řadě upozorňuje na to, že žalovaný posuzoval obavy žalobkyň z bývalého manžela žalobkyně a) z hlediska důvodu pro udělení mezinárodní ochrany již ve svém rozhodnutí ze dne 23. 4. 2015 č. j. OAM-546/ZA-ZA14-K01-2014, ve kterém je nehodnotil jako důvod pro udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu (srov. str. 4-7 daného rozhodnutí žalovaného), neshledal, že by měly být důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 1, 2 písm. b) zákona o azylu, k čemuž na str. 10 rozhodnutí ze dne 23. 4. 2015 uvedl: *„K jejím obavám z ex-manžela správní orgán především konstatuje, že žadatelka ve vlasti již v roce 2008 dosáhla rozvodu manželství, podařilo se jí rovněž prostřednictvím státních orgánů své země dosáhnout zbavení bývalého manžela rodičovských práv k dceři a po propuštění muže z vězení s ním jmenovaná již dlouhodobě nesdílela společnou domácnost, bez omezení cestovala a především, byť jednání manžela vůči ní před odjezdem z vlasti nebylo explicitně standardním, tak tento se ve vztahu k žadatelce a její nezletilé dceři rozhodně nedopustil žádného jednání, které by bylo možné označit za mučení nebo nelidské a ponižující zacházení. Pokud by pak její bývalý manžel proti ní v případě jejího návratu na Ukrajině podnikal jakékoliv nezákonné kroky, má jmenovaná ve smyslu výše uvedených informací možnost vyhledat před takovým jednáním přiměřenou ochranu.“*
28. Z informace Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 13. 2. 2017 „Ukrajina – Domácí násilí: aktuální situace, legislativa, státní a nestátní ochrana, azylové domy“ vyplývá, že policie věnuje případům domácího násilí pozornost, vydává varování a ochranná opatření, existují i telefonní linky, na které se oběti domácího násilí mohou obrátit s žádostí o pomoc, tématu se věnují i neziskové organizace. Dále je třeba zdůraznit, že od doby, kdy žalobkyně opustily svou vlast, došlo ke změně právní úpravy v oblasti boje

proti domácímu násilí. Podle zprávy ČTK ze dne 4. 1. 2018 „Ukrajina přitvrzuje proti domácímu násilí a neplacení alimentů“ byly přijaty nové zákony proti domácímu násilí a zpřísnující postih za neplacení alimentů. Podle nové právní úpravy hrozí pachatelům za úmyslné fyzické, psychické či ekonomické násilí vůči stávajícímu či bývalému partnerovi či jinému členu rodiny až pět let vězení.

29. Zdejší soud pak připouští, že za určitých okolností může být domácí násilí azylově relevantním důvodem, jak plyne, např. z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 9. 2008 č. j. 9 Azs 49/2008-55, ve kterém se uvádí: „...domácí násilí je bezesporu celospolečenským jevem, který nelze podceňovat a který vyvěrá z podhoubí sociální diskriminace a který je zpravidla determinovaný příslušností k určitému pohlaví. Jako takový přitom může být za určitých okolností také azylově relevantním důvodem a právě tyto okolnosti, které záleží především na zemi původu, jejích právních, sociálních či kulturních normách a hodnotách, je třeba analyzovat a zvažovat, zda je příslušný stát schopen či ochoten zajistit oběti domácího násilí potřebnou ochranu nebo zda je na místě poskytnutí mezinárodní ochrany, a to na základě příslušnosti k určité sociální skupině.“ V případě žalobkyně však nebylo shledáno, že by jejích obavy z bývalého manžela žalobkyně a) měly být samy o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Jak již bylo uvedeno, na Ukrajině byla přijata nová právní úprava, která přísněji trestá případy domácího násilí, nadto státní orgány ohlášené případy domácího násilí stíhají. V této souvislosti Městský soud v Praze odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2018 č. j. 3 Azs 17/2018-55, ve kterém kasační soud konstatoval: „Krajský soud právě tato východiska zvážil a velmi podrobně v bodu 29 svého rozsudku (vycházející ze zprávy ministerstva vnitra, která se výslovně zabývala otázkou domácího násilí na Ukrajině) posoudil právě to, že na Ukrajině je zaváděn účinný systém ochrany před domácím násilím, který může stěžovatelka po návratu v případě potřeby nepochybně využít. Krajský soud mj. upozornil na statistické ukazatele prokazující, že státní orgány ohlášené domácí násilí na Ukrajině stíhají. Jestliže stěžovatelka v kasační stížnosti obecně namítla, že by ochrany ukrajinských bezpečnostních orgánů před násilím ze strany bývalého manžela využít pro jejich neefektivnost ani nemohla, nejedná se o námitku, která by byla relevantní pro zpochybnění tohoto závěru krajského soudu.“ Lze také odkázat na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 23. 5. 2019 č. j. 53 Az 15/2018-47, ze kterého plyne obdobný závěr: „Jak již výše soud naznačil, na Ukrajině byla přijata nová úprava postihování pachatelů domácího násilí, jež takové jednání kriminalizuje pod hrozbou přísných trestů na rozdíl od dřívější úpravy. Pokud by se tedy takové jednání vůči žalobci mělo po jeho nuceném návratu na Ukrajinu opakovat, lze mít za to, že policie by v takovém případě zakročila mnohem razantněji než v minulosti, kdy se mohlo jednat maximálně o přestupek či došlo k úplnému přehlížení takového jednání. Pokud by přesto státní orgány efektivně nezakročily, z informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 25. 7. 2016 vyplývá, že je možné podat stížnost proti postupu příslušníků policejních orgánů či jiných orgánů státní moci u prokuratury či u útvaru vnitřní kontroly konkrétního policejního okruhu.“
30. Zdejší soud dále podotýká, že žalobkyně a) se obrátila na policii se žádostí o pomoc pouze jednou, a to v roce 2007. Před svým odjezdem z vlasti, po propuštění bývalého manžela z vězení, státní orgány v důsledku agresivity bývalého manžela nekontaktovala. Dále lze ze sdělení žalobkyně a) zaznamenaných v protokolu o pohovoru ze dne 20. 11. 2017 dovodit, že ji po jejím odjezdu z Ukrajiny bývalý manžel již nekontaktoval, nadále nepřispívá na výchovu a výživu své nezletilé dcery, žalobkyně a) ani nevěděla, kde se nachází. Městský soud v Praze tak uzavírá, že žalovaný správně rozhodl, že obavy žalobkyně a) z bývalého manžela nejsou důvodem pro prodloužení doplňkové ochrany.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

31. Vzhledem k tomu, že žalobkyni b) byla udělena doplňková ochrana i s ohledem na situaci žalobkyně a) a její možnost se o ni starat, zabýval se žalovaný i změnou osobní situace žalobkyně a). V této souvislosti poukázal na to, že s ohledem na věk své dcery je již schopná se zapojit do pracovního procesu, najít si práci i na Ukrajině a živit sebe i svou dceru. Dále konstatoval, že žalobkyně a) je dospělou, práceschopnou a zdravou osobou, nemá žádné zvláštní potřeby. Rovněž žalobkyně b) je zdravá, netrpí žádnými zdravotními obtížemi. Žalovaný také zmínil, že se ukrajinská ekonomika vzpamatovává z hluboké recese a že žalobkyně a) není osobou nekvalifikovanou, dosáhla vysokoškolského vzdělání, ve vlasti již pracovala, je objektivně schopná se postarat o potřeby své a své nezletilé dcery. Ke změně došlo také v tom, že žalobkyně a) se vdala, s manželem ukrajinského občanství mají společné finance, starají se o žalobkyni b). Žalovaný na str. 8 napadeného rozhodnutí uzavřel: *„Správní orgán tak uzavírá, že bezpečnostní situace na Ukrajině již není taková, aby v jejím důsledku mohlo dojít k ohrožení zdraví nezletilé, či dokonce jejího života jako takového a návrat jmenované do vlasti s její matkou dle názoru správního orgánu nepředstavuje díky stabilizaci ukrajinské ekonomiky a změně osobních poměrů matky nezletilé ani takový dopad na její osobu, který by bylo možné kvalifikovat jako ohrožení péče o ni do takové míry, že by byl ohrožen její zdravý psychosociální vývoj a že by její vycestování bylo v rozporu s Úmluvou o právech dítěte ze dne 20. listopadu 1989 (publikována sdělením MZV č. j. 104/1991 Sb. m. s.).“* Dané posouzení považuje zdejší soud za dostatečné a souhlasí s ním.
32. Z napadeného rozhodnutí je dále patrné, že se žalovaný zabýval i současným rodinným životem žalobkyň, které mají vybudovaný na území České republiky. Žalobkyně a) se zde vdala za ukrajinského občana, který má v České republice povolen trvalý pobyt. Žalovaný uzavřel, že tato skutečnost není důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 1, 2 písm. d) zákona o azylu, a poukázal na to, že žalobkyně si mohou svůj pobyt v České republice upravit pomocí některého z institutů daných zákonem o pobytu cizinců (srov. str. 10 a 11 napadeného rozhodnutí). Zdejší soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008 č. j. 5 Azs 46/2008-71, ve kterém se uvádí: *„Je totiž v první řadě třeba rozlišovat důvody, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky ČR bylo samotné vycestování cizince [§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a § 179 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“)], od důvodů, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky bylo až případné vyhoštění tohoto cizince. Samotná nutnost vycestování cizince do země původu při neudělení žádné z forem mezinárodní ochrany a za situace, kdy cizinci nesvědčí žádný jiný důvod k zákonnému pobytu na území ČR, totiž tomuto cizinci neznemožňuje, aby si po návratu do země původu nepožádal o některou z možných forem povolení k pobytu na území ČR dle zákona o pobytu cizinců. Naproti tomu se správním vyhoštěním je dle § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců spojena vedle povinnosti vycestovat z území ČR vždy také doba, po kterou nelze cizinci vstup na toto území umožnit. Proto vedle případných důvodů znemožňujících vycestování cizince, které zakládají policii povinnost udělit cizinci vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území i přesto, že je mu uděleno správní vyhoštění (§ 179 ve spojení s § 120a a § 33 odst. 3 zákona o pobytu cizinců), je v § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců uveden speciální důvod, pro který nelze rozhodnutí o správním vyhoštění vůbec vydat, a tím je právě situace, kdy by důsledkem správní vyhoštění (tedy fakticky dlouhodobého zákazu pobytu cizince na území ČR) byl nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince. V takovém případě je však naopak cizinec povinen z území ČR vycestovat, neboť namísto správního vyhoštění je mu vystaven výjezdní příkaz (§ 118 odst. 2 zákona o pobytu cizinců), není však vyloučeno, aby následně požádal a v případě splnění*

zákonných podmínek také získal příslušné povolení k pobytu a mohl se tedy do ČR vrátit.“ V posuzovaném případě nebyl žalobkyním zakázán pobyt na území České republiky, žalobkyním nic nebrání v tom požádat o některou z forem povolení k pobytu dle zákona o pobytu cizinců, následně by mohly opět realizovat svůj rodinný život na území České republiky. Nelze odhlédnout od toho, že manžel žalobkyně a) je stejně jako žalobkyně ukrajinským občanem, po dobu nezbytnou k vyřízení pobytu na území České republiky by s nimi mohl pobývat na Ukrajině. Soud také poznamenává, že žalobkyně b) přicestovala se svou matkou do České republiky v roce 2014, kdy jí bylo devět let (narodila se dne 1. 10. 2005), ukrajinské prostředí jí tedy není neznámé. Pokud jde o možnost vzdělávání žalobkyně b) na území Ukrajiny, soud poukazuje na to, že i k této otázce shromáždil žalovaný podklady, např. z informace z webové stránky Společnosti „Dinaj“ ze dne 27. 9. 2017 „Ukrajina – Vzdělávací reforma existuje! Nový zákon o vzdělání je podepsán“ vyplývá, že byla přijata nová právní úprava, která stanovuje novou strukturu systému vzdělávání. Rovněž úvahu žalovaného, že by žalobkyně mohly na Ukrajině pobývat u příbuzných současného manžela, nepovažuje zdejší soud za nesprávnou a nemající oporu ve správním spise. Žalobkyně a) při pohovoru dne 20. 11. 2017 uvedla, že její manžel má na Ukrajině, konkrétně ve městě D. v Rovenské oblasti, příbuzné (rodiče a bratra), které jednou ročně navštěvuje. Žalobkyně by tak mohly využít jejich pomoci. Nelze dospět k závěru, že by vycestování žalobkyň bylo v rozporu s nejlepším zájmem dítěte (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2018 č. j. 6 Azs 67/2018-29) a že by představovalo porušení mezinárodních závazků České republiky dle ust. § 14a odst. 1, 2 písm. d) zákona o azylu.

33. Pro úplnost zdejší soud dodává, že žalobkyni a) byla rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 4. 2015 č. j. OAM-546/ZA-ZA14-K01-2014 udělena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny podle ust. § 14b zákona o azylu právě na základě toho, že její nezletilá dceř, žalobkyni b), byla udělena doplňková ochrana podle ust. § 14a odst. 1, 2 písm. d) zákona o azylu. Soud tak ve shodě s žalovaným podotýká, že s ohledem na neprodloužení doplňkové ochrany žalobkyni b) tak žalobkyně a) přestala splňovat podmínky pro prodloužení doplňkové ochrany podle ust. § 14b zákona o azylu.
34. Městský soud v Praze uzavírá, že žalovaný dostatečně posoudil významnost a trvalost změny situace na Ukrajině a osobní situace žalobkyně a) ve vztahu k důvodům, pro které byla žalobkyni b) udělena doplňková ochrana podle ust. § 14a odst. 1, 2 písm. d) zákona o azylu a žalobkyni a) doplňková ochrana podle ust. § 14b zákona o azylu. Svůj závěr, že doplňkové ochrany již není třeba, žalovaný řádně odůvodnil, přičemž vycházel z relevantních a aktuálních zdrojů. Soud je též toho názoru, že se žalovaný dostatečně vypořádal s jednotlivými tvrzeními žalobkyně učiněnými v průběhu správního řízení. Soud souhlasí se závěrem žalovaného, že v případě žalobkyň nejsou dány důvody pro prodloužení doplňkové ochrany.
35. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, a proto žalobu zamítl podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s.
36. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměly ve věci úspěch, proto jim náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 23. června 2020

JUDr. Marcela Rousková v.r.
samosoudkyně